

5.5.2 Áherslur íbúa

Helstu niðurstöður kynningarfundar um nýtt aðalskipulag til 2030, sem haldinn var í Hagaskóla 13. mars 2012, snéru fyrst og fremst að notkun almenningsrýma og umferðaöryggi.

Landnotkun:

- ▶ Fækka bílastæðum á yfirborði.
- ▶ Tveir kjarnar sitt hvoru megin við Hringbraut og róttækar breytingar á kjarna norðan Hringbrautar.
- ▶ Búð í Skerjafjörðinn og bættar tengingar við Vesturbæinn.
- ▶ Efla Vesturbæjarlaug sem miðstöð, tengd kaffihúsum og veitingastöðum.

Byggingar:

- ▶ Engin háhýsi vegna vinda og skuggamyndunar, húshæðir í samræmi við meirihluta byggðar gamla Vesturbæjar (2 hæðir og ris).
- ▶ Fjölbreyttari húsagerðir, meira af minni eignaríbúðum og fleiri leiguíbúðir með samnýtingu rýma, útisvæða og sameigna.

Útivistarsvæði:

- ▶ Keilugrandalóð undir íþróttum og tómstundastarfsemi.
- ▶ Vernda strandlengjuna þar sem hún er ósnortin.
- ▶ Vernda græn svæði – hafa þau opin fyrir almenning en ekki fyrir útvalda.
- ▶ Tryggja gott aðgengi íþróttaiðkunar á grænu svæðunum.

Samgöngur:

- ▶ Hringbraut:
 - > Gangandi umferð í forgang.
 - > Mikill tálmi umferðarlega séð.
 - > Hægja á umferð.
- ▶ Áhyggjur af „aðalgötum“ vegna hættu á að þær skapi aukna umferð og auki umferðarþunga.
- ▶ Tryggja forgang hjólreiða og gangandi vegfarenda í öllum vesturbænum.
- ▶ Bættar hjóla- og göngu tengingar, sérstaklega við verslunarsvæðið á Granda.

Annað:

- ▶ Burt með flugvöll og tengjast KEF.
- ▶ Vekja athygli á sögulegum minjum á almenningssvæðum.
- ▶ Auka nýtingarhlutfall í Vatnsmýrabýggð úr 0,85 í ca 1,8.

5.6 Álfarnes og Kjalarnes

Helstu breytingar á þróun borgarhlutans snúa fyrst og fremst að því að styrkja Grundahverfi og nágrenni sem þungamiðju borgarhlutans, þróa Álfarnes og Esjumela sem sérhæfð atvinnusvæði, auka fjölbreytni í útivistar- og afþreyingarmöguleikum og efla vistvænar samgöngur. Virða skal sérstöðu Kjalarness innan Reykjavíkur sem landbúnaðar- og dreifbýlissvæði.

5.6.1 Áhrif á borgarhluta

Í yfirlitstöflu er gerð grein fyrir helstu umhverfisáhrifum sem tengist þessum borgarhluta.

Tafla 5.6 Yfirlit yfir helstu umhverfisáhrif á Kjalarnesi og Álfsnesi.

Umhverfispáttur	Möguleg áhrif
1. Náttúrufar	
1.1 Jarðfræði og jarðmyndanir	Ekki liggur fyrir skráning jarðmyndana fyrir allt svæðið. Skráning þarf að fara fram á undirbúningsstigi uppbyggingar.
1.2 Vatnafar	Mögulegar breytingar á vatnsstraumum í Kollafirði og Leirvogi vegna þverunar.
1.3 Lífríki (gróður og dýr)	Þverun vogar með fyllingum og brúm getur haft áhrif á strauma og sethreyfingar. Þar með kann það að hafa óbein áhrif á lífríki sjávar og strandlengju. Rask verður á náttúrufari vegna uppbyggingar á Álfsnesi, Grundahverfi og Esjumelum. Í matsskýrslu Sundabrautar er fjallað ítarlega um umhverfisáhrif af völdum hennar. Þar eru einnig lagðar til mótvægisáðgerðir til að draga úr helstu neikvæðu áhrifum.
1.4 Sjór og strandlengja	Talsvert rask verður á náttúrulegri strönd/fjöru vegna hafnargerðar á Álfsnesi. Einnig verður rask vegna Sundabrautar, þar sem vogar verða þveraðir.
2. Loftgæði	
2.1 Loftgæði	Iðnaður við nýja iðnaðarhöfn og umferð um Sundabraut í Álfsnesi geta haft staðbundin áhrif á loftgæði. Nýtt aðalskipulag gerir ekki ráð fyrir íbúabyggð í nágrenni iðnaðarsvæðisins og því eru áhrifin talin óveruleg.
2.2 Losun gróðurhúsalofttegunda (GHL)	Flutningur iðnaðarsvæða í jaðar byggðar gerir mögulegt að þetta byggð í Reykjavík á gömlum iðnaðarsvæðum. Þétting byggðar telst m.a. til aðgerða til að draga úr losun gróðurhúsalofttegunda. Því eru óbein jákvæð áhrif af iðnaðarsvæði í Álfsnesi ef gert er ráð fyrir sambærilegri losun frá iðnaði og nú er.
3. Samfélag	
3.1 Samgöngur	Sundabraut um Álfsnes mun auka verulega greiðfærni fyrir umferð til og frá borginni. Ef byggð verður í Geldinganesi og Álfsnesi er mikilvægt að hanna vegtengingar m.t.t. allra ferðamáta.
3.2 Lýðheilsa,	Starfsemi á iðnaðar- og hafnarsvæðum og umferð um Sundabraut mun líklega hafa neikvæð áhrif á hljóðvist í nágrenninu. Ekki er áætluð byggð í nálægð við iðnaðarstarfsemi í Álfsnesi. Starfsemi á iðnaðarsvæðum kann að hafa áhrif á lykt. Starfsleyfum þurfa að fylgja kröfur um viðeigandi búnað. Nýjar förgunaraðgerðir úrgangs er m.a. ætlað að draga úr lykt. Almennt er talið jákvætt að flytja grófa starfsemi og iðnað úr þéttbýli.
3.3 Menningarminjar	Óveruleg áhrif vegna iðnaðar- og hafnarsvæðis á Álfsnesi. Hætta er á raski á fornminjum við Þerneyjarsund vegna lagningar Sundabrautar.
3.4 Öryggi	Á ekki við.
4. Auðlindir	
4.1 Landrými	Landrými verður tekið undir nýja uppbyggingu á Álfsnesi og við Esjumela. Land á Álfsnesi hefur að einhverju leyti verið raskað.
4.2 Verndarsvæði	Gunnunes við Þerneyjarsund er verndarsvæði. Verður ekki fyrir áhrifum.
4.3 Útivistarsvæði	Útivistarsvæði á Álfsnesi víkja fyrir atvinnustarfsemi. Álfsnesið hefur lítið útivistargildi vegna núverandi starfsemi.
4.4 Orkunotkun	Orkunotkun er háð eðli starfseminnar á iðnaðarsvæðum. Gert er ráð fyrir gasgerðarstöð í tengslum við förgun lífræns úrgangs á athafnasvæði Sorpu.
4.5 Vatnsnotkun/vatnsbúskapur	Á ekki við.
4.6 Jarðefnanotkun	Þverun voga kallar á notkun jarðefna. Mögulegt er að nýta efni sem fellur til við undirbúning iðnaðarlóða. Aðalskipulag Reykjavíkur afmarkar ekki sérstök efnistökusvæði. Almennt er heimiluð efnistaka á landbúnaðarsvæðum og framtíðar byggingarsvæðum.
4.7 Landslag/ásýnd	Miklar ásýndarbreytingar vegna samgöngumannvirkja, iðnaðarhafnar og iðnaðarsvæðis.
4.8 Sorp og fráveita	Áætlanir gera ráð fyrir framtíðarsvæði fyrir meðhöndlun úrgangs. Vegna vaxandi byggðar á Kjalarnesi þarf líklega að gera ráð fyrir hreinsistöð fráveitu.

5.6.2 Áherslur íbúa

Helstu niðurstöður kynningarfundar um nýtt aðalskipulag til 2030, sem haldinn var á Fólkvangi, Grundarhverfi, 26. mars 2012, snérust fyrst og fremst að þróun á atvinnustarfsemi innan borgarhlutans, landnotkun og samgöngum.

Landnotkun:

- ▶ Störf færð nær íbúum með atvinnusvæði við Grundarhverfi.
- ▶ Kjalarnes er valkostur fyrir landfreka atvinnustarfsemi:
 - > Fyrirtæki geta flutt innan Reykjavíkur.
- ▶ Esjumelar geta skapað tækifæri fyrir íbúðabyggingu og ýtt undir íbúafjölgun.
- ▶ Skortur á lóðum undir einbýli og fjölbýli.
- ▶ Skilgreina svæði á milli skóla og hverfis betur og hvar hjarta hverfisins er.
- ▶ Athuga staðsetningu hesthúsabygðar.

Útivistarsvæði:

- ▶ Vernda strandlengju Kollafjarðar – Álfsness sunnan fjarðar.
- ▶ Minnka og takmarka græna trefilinn, hann fer of langt og takmarkar landbúnað.

Tengingar og samgöngur:

- ▶ Skortur á aðreinum/fráreynum, m.a. við Esjumela.
- ▶ Setja mislæg gatnamót við Grundarhverfi til að tryggja jafnt umferðarflæði.
- ▶ Vesturlandsvegur:
 - > Tvöföldun Vesturlandsvegar - eða „tveir fyrir einn“
 - > Betri aðreinar og gatnamót.
- ▶ Nauðsynlegt að Sundabraut verði lögð. Það er öryggisatriði fyrir alla borgarbúa, t.d. við náttúruhamfarir.
- ▶ Bæta almenningssamgöngur með auknum þjónustutíma fyrir Kjalarnes.
- ▶ Efla og bæta göngu-, hjóla- og reiðleiðir, núverandi reiðleið meðfram Vesturlandsvegi er stórhættuleg.

Annað:

- ▶ Bæta aðgengi að náttúrunni og sorppjónustu.
- ▶ Banna dælingu mykju í sjó og bæta hreinsun í útrás sláturhúsa.

5.6.3 Iðnaðarhöfn í Álfsnesi

Skipulag Elliðaárvogs-Ártúnshöfða undir blandaða byggð, miðsvæði og athafnasvæði kallar á nýjan stað fyrir iðnarhöfn. Mengandi starfsemi sem nú er staðsett við Elliðaárvog myndi því flytjast burtu. Vænlegasti staðurinn fyrir iðnaðarhöfn innan Reykjavíkur er norðanverðu á Álfsnesi. Framkvæmd hefur verið umhverfismat þessa hafnarsvæðis vegna breytinga á aðalskipulagi Reykjavíkur 2001-2024 og styðst umfjöllun í þessum kafla við það mat (Mannvit, 2010).

Helstu umhverfishrif iðnaðarhafnar á norðanverðu Álfsnesi eru eftirfarandi. Ásýnd og sjónræn áhrif: Mannvirkið verður áberandi frá veginum um Kollafjörð og frá fyrirhugaðri Sundabraut. Mögulegt er að draga úr sýn frá Sundabraut með reisingu jarðvegsmana.

Sjór og strandlengja: Náttúruleg strandlengja skerðist með landfyllingu og hafnargerð.

Landrými: Landrými verður tekið undir iðnaðar og hafnarsvæði. Svæðið hefur ekki sérstakt verndargildi.

Á heildina litið eru áhrif skipulags iðnaðar – og hafnarsvæðis á norðanverðu Álfsnesi óveruleg neikvæð.